

Kilde nr. 4: Danmark uden militære muligheder

Det er til Forsvar for Nevtraliteten under en Krig mellem andre Magter, at vore Militarister nu tænker sig Danmarks Militærstyrke anvendt. Her er først Grund til i al Almindelighed at spørge: har Danmark i Krigstilfælde efter Aftaler eller alment anerkendte folkeretlige Grundstemninger bestemte Forpligtelser at opfylde? Hertil kan svares: „Ja, det har en Forpligtelse; det er at hindre, at danske Mennesker frivillig yder nogen af Parterne Hjælp.

Derudover har det i Virkeligheden ingen folkeretlig Forpligtelse. Der findes hist og her i folkeretlige Værker vage Udtalelser om, at nevtrale Stater bør hindre, at deres Omraade benyttes af en krigsforende Part. Men disse Udtalelser er ganske ubestemte, og der Andes ingen international Aftaler derom. End mindre findes der nogen Pligt til at berede sig i Fredstid til at gøre den stærkest mulige Modstand mod en mulig indtrædende Nevtralitetskrænkelse i en mulig Krig. I intet Tilfælde har Stormagterne rejst Krav om, at Smaastaterne skulde iføre sig en Krigsrustning, der svarede til Storstaternes. Norge havde, for Rustningerne overfor Sverige begyndte, en overordentlig svag Hær. Ingen klagede derover. Og ligesaa lidt er saadanne Krav stillet overfor Danmark, hvis Militærordning jo efter vore Militaristers Mening i det mindste siden 1864 har været under al Kritik. Og mere end forunderligt vilde det være, om Stormagterne rejste den Art Fordringer overfor os. Ingen kan forpligtes ud over sin Evne. Og enhver Stormagtspolitiker ved, at Danmark ikke kan forsvare sin Nevtralitet. Det er jo i den Grad iøjnefaldende. Man tænke sig, at Tyskland har Brug for at anlægge Batterier i Jylland for at hindre Sejlads gennem Lillebælt. Ingen kan drømme om, at vi kan hindre det, hvorledes vi saa indretter vort Militærvæsen. Eller at enten Englændere eller Tyskere søger at sætte sig fast ved Storebælts Kyster. Det er givet, at vi ikke kan hindre det. Eller at Englænderne ønsker at benytte den ene eller den anden af vore Havne. Det er ganske umuligt, at vi kan forhindre dem deri. Det eneste, vi kan tænkes at forsøge, er jo selv efter de ivrige Militaristers Mening et Forsvar for det befæstede København. Men selv om dette var muligt, hindres Nevtralitetskrænkelse jo aldeles ikke derved. Der er ikke mindste Tale om, at Stormagterne vil kræve, at København skal være befæstet. Ønsker en af dem det, da vil en anden være derimod. Enighed derom kan ikke tænkes. En Fordring fra Stormagterne om, at vi skulde ruste os til Tænderne, bygge Fæstninger og Skibe og indeksercere saa mange Soldater som mulig, vilde være ensbetydende med at sige til os: „Indret Eder paa at lade saa mange som mulig slaa ihjel under en kommende Krig.

Vi ved godt, at det ikke er til Nytte for nogen af os, men det finder vi nu en Gang passende. En saadan Fordring er ikke stillet, og der er ikke fjerneste Sandsynlighed for, at den vil blive stillet. Men har vi da Grund til frivillig at anstrenge os til det yderste? Kan det tænkes, at vi selv kan have Gavn deraf? Eller vil det kun bringe os forøget Fare?

Peter Munch: "Danmark under en stormagtskrig" (uddrag), Det ny Aarhundrede, 2005.